

УДК 355.457

Валерій Сторожук

кандидат військових наук, доцент,
професор кафедри військової підготовки,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького, м. Хмельницький
<https://orcid.org/0000-0003-4409-4419>
walera1968@ukr.net

Ігор Яценко

заступник директора департаменту –
начальник управління прикордонної служби,
Адміністрації Державної прикордонної служби України, м. Київ
<https://orcid.org/0000-0003-4199-9626>
Yacenkoin@meta.ua

УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДІЛЬНИЧНИХ ІНСПЕКТОРІВ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ В СИСТЕМІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ

У статті розглядаються погляди щодо залучення дільничних інспекторів прикордонної служби до виконання завдань за призначенням у рамках модернізації системи охорони державного кордону, урахуваючи вимоги сьогодення та виклики на державному кордоні України.

Висвітлено основні напрямки діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби та послідовність їх роботи під час виконання завдань щодо безпосереднього виконання завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про пра-
© Сторожук В., Яценко І.

вопорушення й підготовку до них; виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України; участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення.

У статті висвітлено порядок взаємодії між дільничними інспекторами прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничними офіцерами поліції Національної поліції України щодо запобігання і припинення порушень громадянами України, іноземцями, особами без громадянства, у тому числі біженцями і особами, яким надано притулок в Україні, законодавства України з охорони державного кордону та підтримання (забезпечення) публічної безпеки і порядку в межах контрольованих прикордонних районів, залучення до охорони громадського порядку і державного кордону громадськості, правове виховання місцевого населення; викладено пропозиції щодо удосконалення діяльності дільничних інспекторів в системі модернізації охорони державного кордону, принципову схему організації службової діяльності зазначеної категорії персоналу та запропоновано визначення штатної чисельності дільничних інспекторів із урахуванням кількості на ділянці підрозділу населених пунктів, чисельності населення, наявності органів місцевого самоврядування, глибини прикордонної смуги (контрольованого прикордонного району) та інших особливостей; наведені дані відносно чисельності дільничних інспекторів прикордонної служби для існуючого штату та при проведенні запропонованих організаційно-штатних заходів.

Ключові слова: дільничний інспектор прикордонної служби, охорона, державний кордон, система, завдання.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Результати оперативно-службової діяльності свідчать про те, що кількість затриманих порушників кордону, незаконних мігрантів, контрабандних товарів значно збільшилась. З метою підвищення ефективності оперативно-службової діяльності органів охорони державного кордону в штати підрозділів введено інститут дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України (далі – дільничні інспектори). Ураховуючи вимоги сьогодення та виклики на державному кордоні України поста-

ла проблема щодо удосконалення нормативно-правової бази та штатної структури зазначеної категорії персоналу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні і практичні питання щодо діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби досліджували [1], [2], [3], [4] Ю. С. Паламарчук, В. М. Русаков, О. В. Решетніков, В. Ф. Сторожук, які започаткували методики оцінки ефективності виконання завдань з охорони державного кордону дільничними інспекторами прикордонної служби на ділянках прикордонних підрозділів прикордонного загону.

Метою статті є формування єдиних поглядів щодо залучення дільничних інспекторів до виконання завдань за призначенням у рамках модернізації системи охорони державного кордону.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У своїй діяльності дільничні інспектори керуються Конституцією України, законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства України, міжнародними договорами з прикордонних питань та наказами Міністерства внутрішніх справ України від 15 травня 2018 року № 396 “Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України” та від 4 серпня 2017 року № 689 “Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних офіцерів поліції Національної поліції України”

Дільничні інспектори входять до складу самостійних структурних підрозділів в організаційно-штатній структурі відділу прикордонної служби прикордонного загону або відділень інспекторів прикордонної служби відділу та здійснюють безпосереднє виконання завдань [5] в секторах відповідальності самостійно, парно або у складі прикордонних нарядів та належать до складу тих сил та засобів прикордонного загону, які здійснюють охорону державного кордону на всіх ділянках відповідальності.

Ураховуючи вимоги сьогодення та виклики на державному кордоні України, до основних напрямів діяльності дільничних інспекторів можна віднести [5]:

1) реалізація рішень щодо охорони державного кордону та протидії правопорушенням, у тому числі за отриманою інформацією;

2) забезпечення інформацією посадових осіб відділу (відділення), які приймають рішення щодо організації охорони державного кордону, про зміни даних обстановки, стан дотримання прикордонного режиму і режиму державного кордону (проходження та утримання державного кордону, прикордонних знаків, покажчиків, інших прикордонних інженерних споруджень тощо);

3) налагодження взаємодії в інтересах охорони державного кордону з посадовими особами органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій і місцевим населенням;

4) підтримання взаємодії з дільничними офіцерами поліції під час виконання завдань з охорони державного кордону та підтримання (забезпечення) публічної безпеки і порядку в межах контрольованих прикордонних районів;

5) підвищення рівня довіри місцевого населення до Держприкордонслужби України.

Ефективність дій ДІПС за їх прямим призначенням з виконання завдань доцільно оцінювати за їх кінцевим результатом – за кількістю та достовірністю добутої ними інформації. У свою чергу для досягнення ефективності дій з реалізації основних напрямків діяльності ДІПС визначено їм такі завдання в рамках модернізації системи охорони державного кордону [5]:

1) безпосереднє виконання завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них;

2) виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України;

3) участь у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення.

Розглянемо послідовність роботи ДІПС під час виконання завдань (1-3) за їх прямим призначенням у рамках модернізації системи охорони державного кордону України.

На рис. 1 наведено варіанти дій ДІПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них, а в табл. 1 опис зазначених заходів.

Можливі варіанти дій ДІПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них наведені в табл. 2.

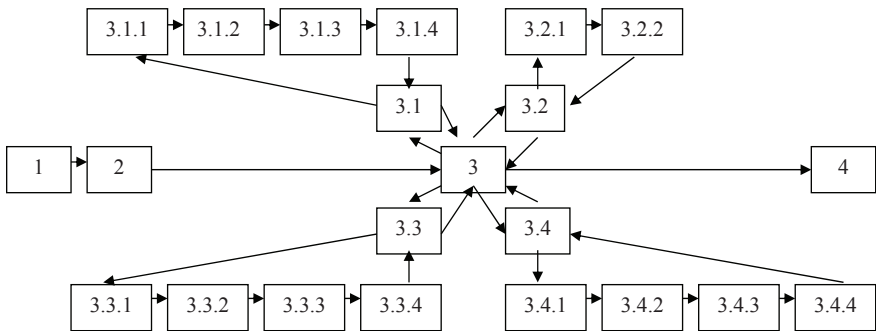


Рис. 1. Варіанти дій ДІПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них

**Заходи, які проводяться ДПС
при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного
кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки
та інформації про правопорушення й підготовку до них**

Номер заходу відповідно до варіанта дій ДПС	Заходи, які проводяться ДПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них
1	Прибуття ДПС до підрозділу
2	Отримання завдання ДПС щодо збирання даних обстановки та інформації про правопорушення
3	Збирання даних обстановки та інформації про правопорушення
3.1	Збирання даних обстановки та інформації про правопорушення шляхом ведення безперервного спостереження і прослуховування за місцевістю, господарськими та іншими об'єктами, групами осіб та окремими особами
3.1.1	Під час ведення спостереження і прослуховування виявлення ДПС порушників, ознак порушення законодавства про державний кордон та підготовки до нього та затримання їх (за необхідності)
3.1.2	Доповідь ДПС по засобах зв'язку начальнику підрозділу (черговому підрозділу) про результати служби
3.1.3	Очікування ДПС прибуття групи реагування (за необхідності)
3.1.4	Передача ДПС затриманих порушників законодавства України з прикордонних питань старшому групи реагування
3.2	Збирання даних обстановки та інформації шляхом опитування місцевих жителів, посадових осіб та працівників державних установ, організацій, підприємств різних форм власності (ураховуючи пункти збору інформації, далі - ПЗІ)

Продовження табл. 1

Номер заходу відповідно до варіанта дій ДПС	Заходи, які проводяться ДПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них
3.2.1	Під час опитування місцевих жителів, посадових осіб та працівників державних установ, організацій, підприємств різних форм власності отримання (уточнення) потрібної інформації, встановлення окремих фактів, осіб (свідків), пов'язаних з конкретними порушеннями, спробами порушення або підготовкою до порушення законодавства про державний кордон
3.2.2	Доповідь ДПС по засобах зв'язку начальнику підрозділу (черговому підрозділу) про результати опитування (за необхідності, якщо добута інформація потребує негайної реалізації)
3.3	Збирання даних обстановки та інформації шляхом огляду (моніторингу державного кордону) ділянок місцевості та об'єктів в секторі відповідальності
3.3.1	Під час огляду ділянок місцевості виявлення порушників та ознак підготовки до порушення законодавства про державний кордон, отримання даних про перебування, пересування, переховування порушників законодавства про державний кордон, предметів або матеріалів, що їм належать, та затримання їх
3.3.2	Доповідь ДПС по засобах зв'язку начальнику підрозділу (черговому підрозділу) про виявлення порушників, ознак порушення законодавства про державний кордон та підготовки до нього
3.3.3	Очікування ДПС прибуття АОГ
3.3.4	Передача ДПС затриманих порушників законодавства України з прикордонних питань старшому АОГ
3.4	Збирання даних обстановки та інформації шляхом перевірки документів, що посвідчують особу (ураховуючи ПЗІ)

Номер заходу відповідно до варіанта дій ДПС	Заходи, які проводяться ДПС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них
3.4.1	Під час перевірки документів, що посвідчують особу, виявлення порушників прикордонного режиму громадянами України, іноземцями та особами без громадянства в секторі відповідальності та затримання їх
3.4.2	Доповідь ДПС по засобах зв'язку начальнику підрозділу (черговому підрозділу) про виявлення порушників прикордонного режиму громадянами України, іноземцями та особами без громадянства в секторі відповідальності
3.4.3	Очікування ДПС прибуття групи реагування
3.4.4	Передача ДПС затриманих порушників законодавства України з прикордонних питань старшому групи реагування
4	Доповідь про результати виконання поставленого завдання

На рис. 2 наведено варіанти дій ДПС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України, а в табл. 3 опис зазначених заходів.

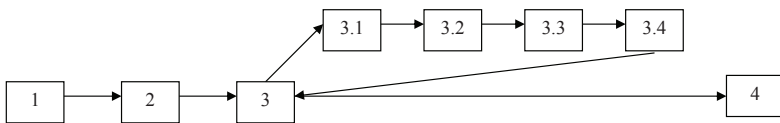


Рис. 2. Варіанти дій ДПС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України

Таблиця 2

Можливі варіанти дій ДПІС при безпосередньому виконанні завдань з охорони державного кордону шляхом повсякденного збирання даних обстановки та інформації про правопорушення й підготовку до них

Номер можливого варіанта дій	Номер заходу відповідно до варіанта дій
Варіант № 1	1; 2; 3; 3.1; 4
Варіант № 2	1; 2; 3; 3.2; 4
Варіант № 3	1; 2; 3; 3.3; 4
Варіант № 4	1; 2; 3; 3.4; 4
Варіант № 5	1; 2; 3; 3.1; 3.1.1–3.1.4; 4
Варіант № 6	1; 2; 3; 3.2; 3.2.1–3.2.2; 4
Варіант № 7	1; 2; 3; 3.3; 3.3.1–3.3.4; 4
Варіант № 8	1; 2; 3; 3.4; 3.4.1–3.4.4; 4
Варіант № 9	1; 2; 3; 3.1; 3.2; 4
Варіант № 10	1; 2; 3; 3.1; 3.3; 4
Варіант № 11	1; 2; 3; 3.1; 3.4; 4
Варіант № 12	1; 2; 3; 3.2; 3.3; 4
Варіант № 13	1; 2; 3; 3.2; 3.4; 4
Варіант № 14	1; 2; 3; 3.3; 3.4; 4
Варіант № 15	1; 2; 3; 3.1; 3.1.1–3.1.4; 3.2; 3.2.1–3.2.2; 4
Варіант № 16	1; 2; 3; 3.1; 3.1.1–3.1.4; 3.3; 3.3.1–3.3.4; 4
Варіант № 17	1; 2; 3; 3.1; 3.1.1–3.1.4; 3.4; 3.4.1–3.4.4; 4
Варіант № 18	1; 2; 3; 3.2; 3.2.1–3.2.2; 3.3; 3.3.1–3.3.4; 4
Варіант № 19	1; 2; 3; 3.3; 3.3.1–3.3.4; 3.4; 3.4.1–3.4.4; 4

Заходи, які проводяться ДПС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України

Номер заходу відповідно до варіанта дій ДПС	Заходи, які проводяться ДПС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції ДПСУ
1	Прибуття ДПС до підрозділу
2	Отримання завдання ДПС щодо виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції ДПСУ
3	Виконання завдання ДПС щодо виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції ДПСУ
3.1	При виконанні завдання виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції ДПСУ
3.2	Доповідь ДПС по засобам зв'язку начальнику підрозділу (черговому по підрозділу) про виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції ДПСУ
3.3	Очікування ДПС прибуття групи реагування
3.4	Передача ДПС затриманих порушників законодавства України з прикордонних питань старшому групи реагування
4	Доповідь про результати виконання поставленого завдання

Можливі варіанти дій ДПС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміні-

стративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України, наведені в табл. 4.

Таблиця 4

Можливі варіанти дій ДППС під час виявлення, припинення та запобігання умовам, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Держприкордонслужби України

Номер можливого варіанта дій	Номер заходу відповідно до варіанта дій
Варіант № 1	1; 2; 3; 4
Варіант № 2	1; 2; 3; 3.1; 3.2; 3.3; 3; 4

На рис. 3 наведено варіанти дій ДППС під час участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення, а в табл. 5 опис зазначених заходів.



Рис. 3. Варіанти дій ДППС під час участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення

Виконуючи завдання (1–3) [5] дільничні інспектори прикордонної служби Державної прикордонної служби України взаємодіють з дільничними офіцерами поліції Національної поліції України (далі – ДОП) [6].

Основною метою організації взаємодії є узгодження за часом, місцем та способами службової діяльності ДППС і ДОП щодо запобігання і припинення порушень громадянами України, іноземцями, особами без громадянства, у тому числі біженцями і особами, яким нада-

но притулок в Україні, законодавства України з охорони державного кордону та підтримання (забезпечення) публічної безпеки і порядку в межах контрольованих прикордонних районів, залучення до охорони громадського порядку і державного кордону громадськості, правове виховання місцевого населення.

Таблиця 5

Заходи, які проводяться ДПС під час участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення

Номер заходу відповідно до варіанта дій ДПС	Заходи, які проводяться ДПС під час участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення
1	Прибуття ДПС до підрозділу
2	Отримання завдання ДПС
3	Виконання завдання щодо участі у роботі з громадськими формуваннями з охорони громадського порядку і державного кордону відповідно до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону”, проведення заходів з патріотичного виховання та профілактики правопорушень серед місцевого населення
4	Доповідь про результати виконання поставленого завдання

Порядок і результати взаємодії ДПС і ДОП розглядаються окремим питанням під час організації взаємодії прикордонних загонів та територіальних органів Національної поліції України у прикордонних

областях на черговий період організації оперативно-службової діяльності раз на рік.

Уточнення порядку взаємодії між ДПС і ДОП здійснюють начальники відділу прикордонної служби і територіального (відокремленого) підрозділу поліції щомісяця на спільній нараді за їх участю, а у разі потреби – за рішенням керівників.

У разі розташування на ділянці відповідальності одного територіального (відокремленого) підрозділу поліції двох і більше відділів прикордонної служби уточнення порядку взаємодії здійснюється усіма начальниками відділів прикордонної служби одночасно за спільним узгодженням сторін.

Під час організації взаємодії ДПС із ДОП визначаються (уточнюються):

імовірні напрямки (райони) руху порушників законодавства України з охорони державного кордону;

порядок взаємообміну інформацією про оперативну обстановку;

порядок і способи зв'язку, у тому числі й під час загострення обстановки;

порядок дій під час пошуку, виявлення та затримання порушників законодавства України з охорони державного кордону та підтримання (забезпечення) публічної безпеки і порядку, виникнення надзвичайних ситуацій тощо;

місця, райони, маршрути, порядок та періодичність проведення спільних заходів з контролю за прикордонним режимом;

порядок та періодичність проведення спільних заходів з виявлення і затримання порушників законодавства України з охорони державного кордону та підтримання (забезпечення) публічної безпеки і порядку;

проведення спільних заходів з правового виховання місцевого населення та профілактики правопорушень;

порядок підготовки та використання громадських формувань;

сигнали взаємодії;

періодичність та методи проведення спільних навчань;

періодичність, місця проведення спільних нарад і склад їх учасників.

Результати організації (уточнення) взаємодії обліковуються:
у прикордонних загонах – в окремій справі;
підрозділах охорони державного кордону – у додатку “Результати уточнення взаємодії” календарного плану оперативно-службової діяльності;

територіальних (відокремлених) підрозділах поліції – в окремій справі;

ДППС – у робочому зошиті, у ДОП – у контрольно-наглядовій справі на поліцейську діляницю.

Для виконання визначених завдань (1–3) [5] встановлено такі категорії посад дільничних інспекторів:

начальники відділень (груп) дільничних інспекторів;

старші дільничні інспектори;

дільничні інспектори 1-ї категорії;

дільничні інспектори 2-ї категорії.

Пропозиції щодо вдосконалення діяльності ДППС в системі модернізації охорони державного кордону показані на схемі № 1, принципова схема організації службової діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби показана на схемі № 2.

Штатна чисельність ДППС визначається з урахуванням кількості на ділянці підрозділу населених пунктів, чисельності населення, наявності органів місцевого самоврядування, глибини прикордонної смуги (контрольованого прикордонного району) та інших особливостей.

Підрозділи дільничних інспекторів очолюють:

відділення (група) – начальник відділення (групи), військово-службовець офіцерського складу із граничним військовим званням капітан;

У штаті *відділень (груп)* також необхідно передбачити посади:

офіцерів “старший дільничний інспектор прикордонної служби”, які працюють з органами місцевого самоврядування та взаємодіючими органами – з граничним військовим “старший лейтенант” з розрахунку у сільській місцевості – один на 2–3 населені пункти (загальна чисельність яких 1,5 – 2 тис. чол.), у місті – один (загальна чисельність якого не більше 2 тис. чол.), в обласному центрі або місті обласного

підпорядкування – виходячи із необхідності забезпечити покладені на них завдання;

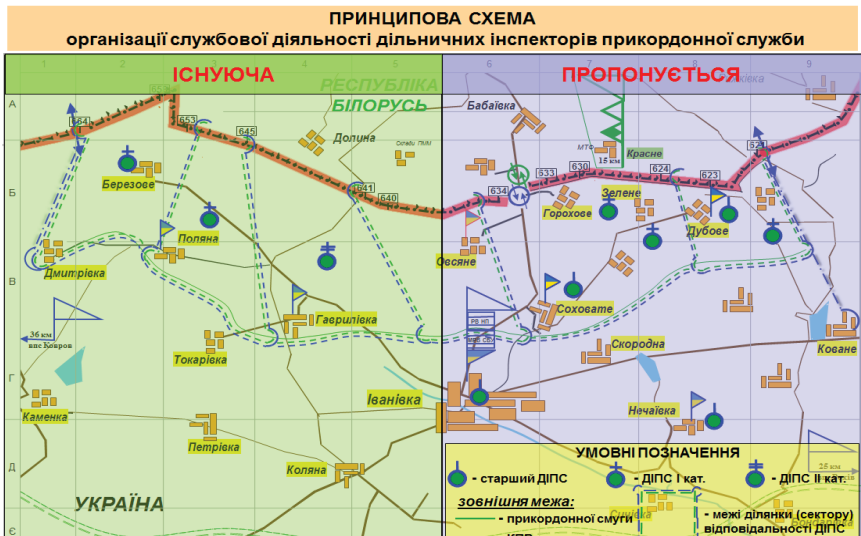
сержантського складу “дільничний інспектор прикордонної служби 1-ї категорії” із граничним військовим званням старший прапорщик (9 тарифний розряд) – їх кількість залежить від стану оперативної та криміногенної обстановки в секторі відповідальності, особливостей території та адміністративного поділу району (кількість населених пунктів, їх особливості, чисельність населення, розміри та межі, віддаленість від державного кордону та відділення).

У штатах груп дільничних інспекторів прикордонної служби передбачати не менше одного-двох легкових автомобілів, двох квадроциклів та двох снігоходів на підрозділ. Доцільно й економічно здійснювати пересування ДІПС в секторі на електровелосипедах, які можна після їх закріплення за ДІПС зберігати за місцем проживання, здійснювати заряд акумуляторних батарей також за місцем проживання, не треба бензину, не треба документів на експлуатацію.

Схема 1



Схема 2



У табл. 6 наведені дані відносно чисельності дільничних інспекторів прикордонної служби для існуючого штату та при проведенні запропонованих організаційно-штатних заходів.

Таблиця 6

Порівняльні дані чисельності ДІПС

	Існуюча	Передбачувана
Кількість ДІПС (офіцерського складу складу)	5	782 (+777)
Кількість ДІПС (сержантського складу)	1302	987 (-315)
Кількість секторів ДІПС	917	888 (-29)
Середня протяжність секторів, км	8–10	6–8 (-2)

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, запропоновані зміни щодо залучення дільничних інспекторів прикордонної служби в системі модернізації охорони державного кордону підвищать ефективність дій зазначеної категорії персоналу прикордонного відомства за кількістю та достовірністю добутої ними

інформації за рахунок збільшення чисельності офіцерського складу та зменшення середньої протяжності секторів.

У подальшому існує необхідність після проведення змін в організаційно-штатній структурі зазначеної категорії персоналу обґрунтувати порядок підготовки ДПС за їх прямим призначенням.

Список використаних джерел

1. Русаков В. М. Методика оцінки діяльності відділення інспекторів прикордонної служби підрозділу охорони державного кордону. *Науковий вісник Державної прикордонної служби України*. Хмельницький. 2004. № 3. С. 19–21.
2. Решетніков О. В. Методика оцінки рівня службової діяльності інспекторів прикордонної служби. *Науковий вісник Державної прикордонної служби України*. Хмельницький. 2004. № 2. С. 13–18.
3. Дмитров С. О. Паламарчук Ю. С. Методика оцінки ефективності охорони державного кордону інститутом інспекторів прикордонної служби. *Збірник наукових праць. Частина I*. Хмельницький. 2002. № 11. С. 65–68.
4. Сторожук В. Ф. Методика оцінки ефективності виконання завдань з охорони державного кордону дільничними інспекторами прикордонної служби на ділянках прикордонних застав прикордонного загону : дис. ... канд. військ. наук : 21.02.02 / Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького. Хмельницький, 2007. 207 с.
5. Про затвердження Інструкції з організації діяльності дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 15.05.2018. № 396. *Офіційний вісник України*. 2018. № 49. С. 132.
6. Про затвердження Інструкції про порядок взаємодії дільничних інспекторів прикордонної служби Державної прикордонної служби України та дільничних офіцерів поліції Національної поліції України : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 04.08.2017. № 689. *Офіційний вісник України*. 2017. № 76. С. 64.

References

1. Rusakov V. M. (2004). *Metodyka otsinky diialnosti viddilennia inspektoriv prykordonnoi sluzhby pidrozdilu okhorony derzhavnoho kordonu* [Methodology for evaluating the activity of the department of inspectors of the border guard service of the state border guard unit]. *Naukovyi visnyk Derzhavnoi prykordonnoi*

sluzhby Ukrainy. Khmelnytskyi. [Scientific Bulletin of the State Border Guard Service of Ukraine] 2004. № 3. P. 19–21. [In Ukrainian]

2. Reshetnikov O. V. (2004). *Metodyka otsinky rivnia sluzhbovoi diialnosti dilnychnykh inspektoriv prykordonnoi sluzhby* [Methodology for assessing the level of service of the inspectors of the Border Guard Service]. *Naukovyi visnyk Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy* [Scientific Bulletin of the State Border Guard Service of Ukraine]. Khmelnytskyi, 2004. № 2. P. 13–18. [In Ukrainian]

3. Dmytrov S. O. Palamarchuk Yu.S. (2002). *Metodyka otsinky efektyvnosti okhorony derzhavnogo kordonu instytutom inspektoriv prykordonnoi sluzhby* [Methodology for assessing the effectiveness of the protection of the state border by the Institute of Border Guard Inspectors]. *Zbirnyknaukovykhprats. Chastyna I.* [Collection of scientific works. Part I.]. Khmelnytskyi, 2002. № 11. P. 65–68. [In Ukrainian]

4. Storozhuk V. F. (2007). *Metodyka otsinky efektyvnosti vykonannia zavedan z okhorony derzhavnogo kordonu dilnychnymy inspektoramy prykordonnoi sluzhby na diliankakh prykordonnykh zastav prykordonnoho zahonu* [Methodology for assessing the effectiveness of the tasks for the protection of the state border by district inspectors of the border guard service at the border areas of the border guard detachment] : dys. ... kand. viisk. nauk : 21.02.02. *Natsionalna akademiia Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy imeni Bohdana Khmelnytskoho.* Khmelnytskyi, 2007. 207 p. [In Ukrainian]

5. *Pro zatverdzhennia instruksii z orhanizatsii diialnosti dilnychnykh inspektoriv prykordonnoi sluzhby Ukrainy: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 15.05.2018. № 396* [On approval of the Instruction on the organization of the activity of district inspectors of the Border Guard Service of Ukraine: the order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 15.05.2018. No. 396]. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2018. № 49. P. 132. [In Ukrainian]

6. *Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok vzaiemodii dilnychnykh inspektoriv prykordonnoi sluzhby Ukrainy ta dilnychnykh ofitseriv politsii Natsionalnoi politsii Ukrainy: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy vid 04.08.2017 № 689* [On approval of the Instruction on the procedure of interaction of district inspectors of the Border Guard Service of Ukraine and district police officers of the National Police of Ukraine : the order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated 04.08.2017 No. 689]. *Ofitsiynyi visnyk Ukrainy.* [Official Bulletin of Ukraine] 2017 № 76. P. 64. [In Ukrainian]

Yatsenko I., Storozhuk V. Improvement of the activity of district inspectors of the border guard service in the system of modernization of the state border protection

The article deals with common views on the involvement of district inspectors of the Border Guard Service in carrying out tasks for the purpose of modernization of the system of protection of the State border of Ukraine.

The article outlines the main areas of activity of the district inspectors of the Border Guard Service and the sequence of their work during the execution of tasks concerning: the service and the consistency of their work during the execution of tasks, through the daily collecting of the situation data and information on the offense and preparation for them; detection, elimination and prevention of conditions conducive to the commission of criminal and administrative offenses, the counteraction to which is assigned to competence of the SBGS; according to legislation participation in work with public formations for the protection of public order and the state border; carrying out activities on patriotic education and prevention of violations among the local population.

The article outlines the procedure of interaction between district inspectors of the Border Guard Service of the SBGS and the district inspectors of the National Police of Ukraine in order to prevent and eliminate violations by Ukrainian citizens, foreigners, stateless persons, including refugees and asylum-seekers in Ukraine, legislation on the Ukrainian border protection and maintenance of public safety and order within controlled border areas, involvement of the public to protection of public order and public order, legislative education of the local population.

The article provides suggestions on the improvement of the activity of district inspectors of the Border Guard Service in the system of modernization of the State border guard and the principal scheme of the organization of the service activities of the specified category of personnel and proposes the determination of the staffing number of district inspectors taking into account the number of settlements on the section area, the population, the presence of local authorities, the depth of the borderline (controlled border area) and other features.

The article provides data on the number of district inspectors of the Border Guard Service for the existing state and during the conducting of the proposed organizational and staff measures.

Key words: district inspector of the state borderguard service; guard; State border; system; task.